

skutečně stal legálním sukcesorem »Vládního komisariátu« a zda tedy vůbec nabyl zákonným způsobem oprávnění práva tohoto komisariátu uplatňovati.

Nebyl tedy v daném případě žal. úřad oprávněn k odvolání jmenovaného referátu stavební povolení nižších stolic instančně přezkoumávati, zejména pak rušiti; učinil-li tak přece k odvolání strany k tomu nelegitimované, je rozhodnutí jeho — ježto porušuje normativní předpisy procesní — stíženo podstatnou vadou řízení, pro niž je musil nss zrušiti podle § 6 zákona o ss, aniž se za tohoto sporu mohl zabývati ještě také dalšími námitkami st-lovými, zejména také námitkou neplatnosti statutu města Bratislavy o umísťování veřejných reklam z r. 1925.

Č. 12.782.

Pojišťovací právo: * Za platnosti zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb. je (na rozdíl od pojistného nemocenského) platiti pojistné pro invalidní a starobní pojištění dle pevné týdenní sazby § 158 cit. zákona, dělitelné jen, pokud vlád. nař. č. 27/1930 Sb. v rámci zmocnění daného tímto paragrafem připouští výjimku.

(Nález z 18. února 1937 č. 14.614/34.)

Věc: Okr. nem. pojišťovna v Trnavě proti rozh. okr. úřadu v Trnavě z 21. února 1934 o sociálním pojištění.

Výrok: Naříkané rozhodnutí, pokud se týká pojistného invalidního a starobního, zrušuje se pro nezákonnost. Jinak se stížnost zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Platebním výměrem z 18. října 1933 předepsala okr. nem. pojišťovna v Trnavě okres. úřadu (tech. odd. udržování krajinských cest č. 3/VII) v Senici pojistné (nemocenské, invalidní a starobní) za měsíc září 1933 za zaměstnance uvedené v konsignaci, která je součástí platebního výměru.

Správa krajinských cest (krajinské cestmajsterstvo) v Senici podala včasné odvolání k okr. úřadu, berouc v odpor platební výměr potud, pokud bylo vyměřeno pojistné také za neděli 24. září 1933.

Okr. úřad v Trnavě k tomuto odvolání zrušil nař. výměrem uvedený platební výměr s poukazem na ustanovení § 160 zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb., které vyložil tak, že pojistné má býti placeno jen za dobu, po kterou byla práce skutečně vykonávána »s výjimkou u zaměstnanců stále (týdně) zaměstnaných, kdež má býti pojistné předepsáno i za neděli«.

Do tohoto výměru podala okr. nem. pojišťovna v Trnavě stížnost k nss, ve které se ve věci samé dovozuje, že smysl ustanovení § 160 zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb. je jiný, než jaký mu dává žal. úřad, a to, že je cit. zákonné ustanovení vykládati tak, že pojistné za neděli je platiti, i když pojištěnec nepracoval celý

týden, nýbrž třeba jen poslední den v týdnu předcházející neděli. Posléze pak stížnost ukazuje i k tomu, že žal. úřad ve svém rozhodnutí nerozlišoval mezi pojistným nemocenským a invalidním a starobním, kde bylo vyměřování pojistného na základě zásadní nedělitelnosti týdenního pojistného upraveno vlád. nař. č. 27/1930 Sb.

Nss uvážil o stížnosti takto: — —

Žal. úřad — vycházejí ze spisy doložené a mezi stranami nesporné skutečnosti, že pojištěnci, jichž se týká sporná položka platebního výměru, byli zaměstnání ve službách správy krajinských cest v Senici toliko tři dny, t. j. od čtvrtka 21. září do soboty 23. září 1933 (inclusive), — vyslovil, že v tomto případě nejde o zaměstnání týdenní, jinými slovy, že při tomto vykonávání prací toliko po dobu tří dnů nelze s hlediska ustanovení § 160 zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb. mluvit o týdenním pracovním období, za které by bylo podle cit. zákonného ustanovení platiti pojistné, počítané za sedm dní, t. j. i za neděli. Na sporu je toliko právě tato otázka, zda je v daném případě platiti pojistné i za neděli, jak je předešla okr. nem. pojišťovna v platebním výměru.

Pokud jde o p o j i š t ě n í n e m o c e n s k é, zabýval se nss výkladem ustanovení § 160 zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb. zejména v nálezu Boh. A 11.381/34. Nss tu vyslovil, že při znění, jakého se dostalo § 160 zákona č. 221/1924 Sb. novelou č. 184/1928 Sb. nelze již mluvit o zásadě, že pojistné se platí jen za dny, kdy se pracuje, či negativně vyjádřeno, že neplatí se za dny, kdy se nepracuje. Stanovit' § 160 odst. 1 nyní zcela striktně, že za jedno týdenní pracovní období je platiti pojistné za sedm dní. Tímto ustanovením nabyla počáteční slova tohoto paragrafu, podle nichž pojistné je platiti za dobu, po kterou pojištěnec vykonává práce nebo služby povinně pojištěné, zcela jiného smyslu než měla v původním znění zákona č. 221/1924 Sb. Pokud pak dále jde o výklad slov »týdenní pracovní období« v shora reprodukováném dovětku, projevil nss názor, že zákonodárce rozuměl tím týden v obvyklém slova smyslu, t. j. úsek od pondělka do neděle. Z toho pak po názoru nss nic neplyne pro závěr, že by se za den, ve kterém se i kromě neděle v týdnu nepracovalo a nepobírala mzda, a za neděli po takovém týdnu následující pojistné platiti nemělo. Podle obecného významu slov »týdenní pracovní období« nepřestává úsek od pondělka do neděle býti týdenním pracovním obdobím proto, že se v něm nepracovalo plných šest dní. Ale ovšem není již týdenního pracovního období tam, kde vzhledem na počet pracovních dnů bylo by protismyslným ještě o týdenním pracovním období mluvit, tedy pracovalo-li by se jen po menší část tohoto období, t. j. nejvýše tři dny. V takovém případě ani obecně neužívá se již slov »týdenní pracovní období«, nýbrž mluví se o práci trvající dva, po případě tři dny. Vykonává-li tedy pojištěnec za trvání pracovního poměru práce neb služby povinně pojištěné aspoň po jedno týdenní pracovní období, t. j., jak svrchu vyloženo, nejméně po 4 dny v týdnu, nutno platiti pojistné za sedm dnů. Na právním názoru vysloveném v cit. nálezu setrvává nss i v tomto případě, odkazuje podle § 44 jedn. řádu na bližší jeho odůvodnění. Přezkoumávaje pak v rámci podané stížnosti

nař. rozhodnutí okr. úřadu v Trnavě s hlediska zásad, rozvinutých v právě cit. svém dřívějším nálezu, dospěl nss k tomuto závěru:

Žal. úřad neocítl se v nař. rozhodnutí v rozporu se zákonem, když vyslovil, že v daném případě, kde byli pojištěnci v zaměstnání od čtvrtka do soboty, pouze po tři dny, nejde o zaměstnání týdenní, t. j. po jedno týdenní období vykonávané, a že nelze proto předepsati pojistné nemocenské i za neděli. Podle zásad uvedených svrchu v nálezu Boh. A 11.381/34 může totiž okr. nem. pojišťovna předepsati pojistné nemocenské za neděli jenom tehdy, předpisuje-li je za celé týdenní období, což je ovšem pravidlem, nikoli však, šlo-li o zaměstnání kratší než týdenní období, t. j. trvajícím nejvýše tři dny; v těchto případech, kdy jde o výjimečný předpis pojistného nikoli za týdenní období, nýbrž za dobu kratší, není v zákoně opory pro předpis pojistného za neděli, i když se předpisuje pojistné za den předcházející neděli bezprostředně. Výklad, jaký dává stížnost ustanovení § 160 zákona č. 221/1924 Sb. vzhledem ke znění novely č. 184/1928 Sb., zastávajíc, že pojistné nemocenské se platí za každou neděli, které předcházel den pracovní, tudíž neobstojí ve své všeobecnosti. V té souvislosti je srovnati i nález Boh. A 12.158/35, jednající o pojištěncích pracovavších do soboty a v sobotu řádně odhlášených. Pokud jde o pojistné nemocenské, nař. rozhodnutí okr. úřadu tudíž právem zrušilo platební výměr okr. nem. pojišťovny, pokud v něm bylo předepsáno pojistné, vedle časového úseku tří dnů předcházejících neděli, i za tuto neděli, kdy se nepracovalo.

Pokud však jde o pojistné invalidní a starobní, — jehož předpis byl rovněž obsahem platebního výměru okr. nem. pojišťovny z 18. října 1933, který byl předmětem opravného řízení správního, — je přisvědčiti námitce stížnosti, že žal. úřad nelišil vůbec mezi pojistným nemocenským a pojistným starobním a invalidním a v důsledku toho nepřihlédl k odlišným právním předpisům, týkajícím se pojistného invalidního a starobního, t. j. k § 158 zákona o soc. pojištění ve znění zákona č. 184/1928 Sb. a k vlád. nař. č. 27/1930 Sb.

V cit. § 158 zákona stanoví se totiž výše t ý d e n n í h o pojistného invalidního a starobního a vyslovuje se, že »týdenní pojistné je v zásadě nedělitelné na dny« a že »podrobnosti k provedení této zásady a nutných výjimek ustanoví vláda nařízením po slyšení Ústřední sociální pojišťovny«. Toto vlád. nař., vydané pod č. 27/1930 Sb., pak nějaké v ý j i m k y ohledně placení pojistného za neděli, jež by dopadala na daný případ, nestanovilo, naopak v § 3 odst. 2 výslovně stanoví, že »pojistné za neděli je vyměřiti zaměstnavateli, jemuž bylo předepsáno pojistné za sobotu«. Nepřihlédl-li tudíž — jak stížnost právem vytýká — žal. úřad k příslušným právním předpisům o pojistném invalidním a starobním, nerozlišuje v dané právní otázce vůbec mezi pojistným nemocenským a pojistným invalidním a starobním, a dospěl-li pak k mylnému právnímu názoru, že i v pojištění invalidním a starobním nelze předepsati pojistné za neděli, bylo-li pracováno toliko tři dny v týdnu neděli předcházející, bylo rozhodnutí žal. úřadu v této jeho části zrušiti pro nezákonnost.